

PRIJEDLOG

**UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET**

**Broj:
Nikšić,**

Na osnovu člana 64 Statuta Univerziteta Crne Gore, a u vezi sa članom 22 stav 1 Pravila studiranja na master studijama, Vijeće Filološkog fakulteta na CXIVsjednici održanoj 18. 02. 2021. godine, donijelo je

O D L U K U O IMENOVANJU KOMISIJE ZA OCJENU MASTER RADA

Imenuje se Komisija za ocjenu master rada pod nazivom "Analiza diskursa štampanih medija o izlasku Velike Britanije iz Evropske unije" kandidatkinje Ane Đurović, broj indeksa 1/11, Studijski program za engleski jezik i književnost, smjer-Nauka o jeziku, u sastavu:

1. Prof. dr Igor Lakić, mentor
2. Prof. dr Milica Vuković Stamatović, predsjednica
3. Doc. dr Marijana Cerović, članica

Zadatak Komisije je da u roku od 15 dana, od dana prijema rada podnese Izvještaj Vijeću Fakulteta o master radu (kratki prikaz rada: postavljeni cilj, primijenjene metode, dobijeni rezultati i zaključci o realizovanim istraživanjima) sa zaključnim stavom i prijedlogom, uključujući izjašnjenja na primjedbe.

DEKANICA

Prof. dr Tatjana Jovović

Dostavljeno:
-članovimaKomisije
-dosije
-a/a

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET
NIKŠIĆ

Prof. dr Igor Lakić
Univerzitet Crne Gore
Filološki fakultet

PRIMLJENO: 08.02.2021			
ORG. JED.	BROJ	PRILOG	VRIJEDNOST
01	328		

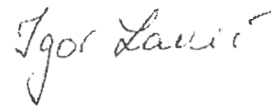
Nikšić, 08.02.2021.

VIJEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA

Predmet: Predlog Komisije za ocjenu magistarskog rada

Za ocjenu magistarskog rada „Analiza diskursa britanskih štampanih medija o izlasku Velike Britanije iz Evropske unije” kandidatkinje Ane Đurović predlažem sljedeću komisiju:

1. Prof. dr Igor Lakić, mentor
2. Prof. dr Milica Vuković Stamatović, predsjednik
3. Doc. dr Marijana Cerović, član

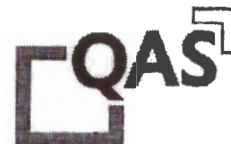

Prof. dr Igor Lakić

Univerzitet Crne Gore
Centar za unapređenje kvaliteta

telefon: +382 20 414 252
e-mail: office@qas.ac.me

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET
NIKŠIĆ

PRIMLJENO: 28.01.2021.			
ORG. JED.	BROJ	PRILOG	VRIJEDNOST
01	237		

Broj: 01/3-4502/1

Podgorica, 30.12.2020. godine

FILOLOŠKI FAKULTET

KOMISIJI ZA POSTDIPLOMSKE STUDIJE

PREDSJEDNIKU KOMISIJE

U skladu sa nadležnostima definisanim članom 13 Pravilnika o organizaciji i radu sistema za osiguranje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu Crne Gore, a u vezi sa prijavom teme master rada pod nazivom „Analiza diskursa britanskih štampanih medija o izlasku Velike Britanije iz Evropske unije“ kandidatkinje Ane Đurović, Odbor za monitoring master studija, na sjednici od 28.12.2020. godine, daje sljedeće

MIŠLJENJE

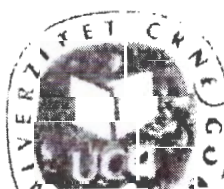
Prijava teme master rada pod nazivom „Analiza diskursa britanskih štampanih medija o izlasku Velike Britanije iz Evropske unije“ kandidatkinje Ane Đurović ima eksplicitno iskazane sve elemente propisane Formularom za prijavu teme master rada, u skladu sa članom 22 Pravila studiranja na postdiplomskim studijama. Odbor predlaže sprovođenje dalje procedure, uz obavezu Komisije za postdiplomske studije da prati dalji tok izrade master rada i usklađenost sa predloženom prijavom teme.

SUGESTIJA:

U postupku razmatranje predmetne prijave, Odbor je saglasan da je pregled dosadašnjih istraživanja trebalo konkretizovati izostavljajući opšte konstatacije o analizi diskursa.

ZA ODBOR ZA MONITORING MASTER STUDIJA

Prof. dr Sanja Peković

Sanja Peković

Logo organizacione jedinice

Broj: 01-1947

Nikšić, 30.09.2020.

**CENTRU ZA STUDIJE I KONTROLU KVALITETA
ODBORU ZA MONITORING MAGISTARSKIH STUDIJA**

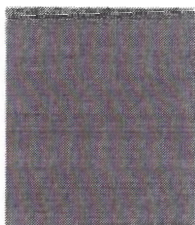
Prpratni dopis organizacione jedinice (obrazloženje predmeta koji se dostavlja), uz SAGLASNOST KOMISIJE ZA POSTDIPLOMSKE STUDIJE (propisano članom 24 Pravila studiranja na postdiplomskim studijama).

(ime i prezime ovlašćenog lica, potpis, pečat)

PRIJAVA TEME MAGISTARSKOG RADA (popunjava magistrand u saradnji sa mentorom)		Studijska godina 2020/2021.
OPŠTI PODACI MAGISTRANDA		
Ime i prezime:	Ana Đurović	
Studijski program:	Engleski jezik i književnost - Nauka o jeziku	
Godina upisa magistarskih studija:	2011	

LIČNE INFORMACIJE

Ana Đurović

[Sva su polja u CV-u izborna. Izbrišite sva prazna polja.]

📍 Unesite naziv ulice, broj, grad, poštanski broj, državu.
Jovana Tomaševića, 24, Bar, 85000, Crna Gora

☎ Unesite telefonski broj 📠 Unesite broj mobilnog telefona
069288349

✉ Unesite e-mail adresu
anadjurovicana@gmail.com

🌐 Unesite ličnu internet stranicu

💬 Unesite vrstu usluge za slanje istovremenih poruka

Pol **ž** | Datum rođenja **05/03/1989** | Državljanstvo **crnogorsko**
m/ž | dd/mm/gggg | Unesite državljanstvo/a

Unesite radno mjesto na koje se prijavljujete / zvanje / željeno radno mjesto / studijski program na koji se prijavljujete / lični profil

RADNO MJESTO NA KOJE SE
PRIJAVLJUJETE
ZVANJE
ŽELJENO RADNO MJESTO
STUDIJSKI PROGRAM NA KOJI
SE PRIJAVLJUJETE
LIČNI PROFIL

Prijava teme magistarskog rada na programu Engleski jezik i književnost - Nauka o jeziku

RADNO ISKUSTVO

Upišite datume (od - do)

[Započnite s najnovijim.]

Upišite naziv radnog mjesta na kojem radite

Unesite naziv poslodavca i mjesto (ako je važno, navedite adresu i internet stranicu)

Gimnazija „Niko Rolović“ u Baru (2012-2020.)

• Unesite glavne aktivnosti i dužnosti

Profesorica engleskog jezika

Djelatnost ili sektor Unesite tip djelatnosti ili sektor

OBRAZOVANJE I
OSPOSOBLJAVANJE

Upišite datume (od - do)

[Svaki obrazovni program upišite posebno. Započnite s najnovijim.]

Upišite dodijeljene kvalifikacije

Zamijenite nivoom
CKO-a ako je
primjenjiv

Spec.Art (Engleski jezik i književnost) (2010-2011.), BA (2007-2010.)

Unesite naziv i mjesto ustanove za obrazovanje ili osposobljavanje (ako je važno, navedite državu)

Filološki fakultet, Univerzitet Crne Gora

• Unesite glavne predmeta koje ste odslušali ili stečene vještine

Savremeni engleski jezik, Engleska književnost, Britanska i američka civilizacija, Fonetika, Fonologija, Morfologija, Sintaksa, Semantika, Analiza diskursa

BIOGRAFIJA - CV

LIČNE VJEŠTINE I KOMPETENCIJE

[Izbrišite sva prazna polja.]

Maternji jezik Navedite maternji jezik/jezike
srpski/ crnogorski

Ostali jezici	RAZUMJEVANJE		GOVOR		PISANJE
	Slušanje	Čitanje	Govorna interakcija	Govorna produkcija	
Zamijenite jezikom	Unesite nivo C2	Unesite nivo C2	Unesite nivo C2	Unesite nivo C2	Unesite nivo C2
Zamijenite jezikom	Unesite nivo B2	Unesite nivo B2	Unesite nivo B2	Unesite nivo B2	Unesite nivo B2

Nivoi: A1/2: Elementarna upotreba jezika - B1/B2: Samostalna upotreba jezika- C1/C2 Kompetentna upotreba jezika

Komunikacione vještine Upišite svoje komunikacione vještine. Navedite u kojem su kontekstu stečene.

Dobre komunikacione vještine koje su stečene tokom rada u školi, seminaru i posla turističkog vodiča.

Organizacione / rukovodeće vještine Upišite svoje organizacione / rukovodeće vještine. Navedite u kojem su kontekstu stečene.

Dobre organizacione vještine stečene kroz razne projekte i vođenje seminara.

Poslovne vještine Upišite ostale poslovne vještine koje nisu drugdje navedene. Navedite u kojem su kontekstu stečene.

Znanje poljskog jezika stečeno na kursovima u Podgorici i Poljskoj.

Digitalna kompetencija

SAMOPROCJENA				
Obrada informacija	Komunikacija	Stvaranje sadržaja	Sigurnost	Rješavanje problema
Unesite nivo Kompetentna	Unesite nivo Kompetentna	Unesite nivo Kompetentna	Unesite nivo Kompetentna	Unesite nivo Kompetentna

Nivoi: Elementarna upotreba - Samostalna upotreba - Kompetentna upotreba

Zamijenite nazivom potvrde o informatičkoj kompetenciji.

Upišite ostale računarske vještine. Navedite u kojemu su kontekstu stečene. Primjer:

- dobro upravljanje kancelarijskim protokolom (procesorom teksta, tablica, prezentacija)
- dobro upravljanje software-ima uređivanja fotografija stečeno amaterskim bavljenjem fotografijom

Dobro upravljanje Office paketom programa.

Ostale vještine i kompetencije

Upišite ostale važne vještine i kompetencije koje nisu prethodno navedene. Navedite u kojem su kontekstu stečene.

Vozačka dozvola Upišite kategoriju/e vozačke dozvole.

B

DODATNE INFORMACIJE

Izbršite nepotrebna polja u lijevom uglu.

Izdanja	Moje vrijednosti i vrline- razvoj socijalnih i emocionalnih vještina (koautor)
Prezentacije	
Projekti	Posjeta predstavnika UNICEF-a u okviru inicijative „Moje vrijednosti i vrline“
Konferencije	Learning about Democracy and Human rights through lesson planning, teaching and learning
Seminari	Moje vrijednosti i vrline, Modularni kurs iz nastave engleskog jezika u srednjim školama
Priznanja i nagrade	
Članstva	
Preporuke	
Citati	
Časovi	Interdisciplinarni časovi (maternji jezik, engleski jezik, likovna umjetnost i psihologija)
Certifikati	Licenca za rad u obrazovno-vaspitnoj ustanovi

PRILOZI

Unesite dokumenta priložena Vašem CV-u. Primjeri:

- prepiske svjedočanstva / diploma / kvalifikacija
- potvrde o zaposlenju ili radnom mjestu
- izdanja ili istraživanja

<p>Naslov rada</p> <p><i>Tema mora biti aktualna, nova, naslov treba precizno da odražava cilj i predmet istraživanja.</i></p>	<p><i>Analiza diskursa britanskih štampanih medija o izlasku Velike Britanije iz Evropske unije</i></p>
<p>I UVOD</p>	
<p>U uvodnom dijelu dati obrazloženje naziva rada (≤ 1200 karaktera)</p> <p><i>Argumentovanim naučnim stilom obrazložiti aktualnost i primjerenost predložene teme.</i></p>	<p>Ovaj rad će se baviti načinom na koji su britanski štampani mediji izvještavali o povlačenju Velike Britanije iz Evropske unije, koje je poznato pod nazivom <i>Bregzit</i>. Pratiće se izvještavanje tri lista – <i>Guardian</i>, <i>Independent</i> i <i>Times</i>. Izbori održani 2016. godine praćeni su velikim brojem dešavanja tokom četvorogodišnjeg pokušaja da se uspostavi sporazum, što ne samo da je izazvalo političku krizu u Velikoj Britaniji, već predstavlja i najteži politički udarac na jedinstvo Evropske unije zato što Uniju napušta jedna od tri najvažnije članice. Analiza diskursa pisanih medija nije samo bitan aspekt lingvistike, već je interesantna i za same medije i one koji ih konzumiraju, posebno kada se radi o temi koja je poljuljala temelje Evropske unije. Na osnovu toga smatramo da je aktualnost ovog događaja nesporna, a biće svrsishodno povezati lingvistička obilježja sa društvenim, političkim i ideološkim kontekstom kako bismo istražili uticaj političke orijentacije medija na izvještavanje o Bregzitu.</p>
<p>Predmet istraživanja (≤ 1200 karaktera)</p> <p><i>Koncizno obrazložiti predmet istraživanja.</i></p>	<p>Predmet istraživanja biće diskurs britanskih pisanih medija o izlasku Velike Britanije iz Evropske unije. Uzimajući u obzir kompleksnost dešavanja i politička previranja u Velikoj Britaniji u posljednje četiri godine, ovdje ćemo se fokusirati na predizbornu kampanju 2016. godine i dešavanja koja su se odvijala neposredno pred povlačenje Velike Britanije 31. decembra 2020. godine. Posvetićemo pažnju identifikaciji jezičkih sredstava u tri britanska lista (<i>Guardian</i>, <i>Independent</i> i <i>Times</i>). Kombinacija lingvističke analize teksta i intertekstualne analize pomoći će nam da ustanovimo u kojoj mjeri je izvještavanje pomenutih listova uticalo na rezultate referenduma. Osvrnućemo se i na političku orijentaciju svakog lista ponaosob, njihovu opredijeljenost za ostanak u ili izlazak iz Evropske unije, objektivnost prilikom izvještavanja, kao i tome da li su ostali dosljedni svom stavu sa početka kampanje.</p>

Motiv i cilj istraživanja

(≤ 4000 karaktera)

Jasno i nedvosmisleno definisati razloge, svrhu i glavne ciljeve u procesu istraživanja.

Glavni razlog istraživanja je analiza načina na koji su britanski novinski listovi primjenjivali jezička sredstva tokom izvještavanja o Bregzitu i koliko je to uticalo na rezultat referenduma. Kako mediji oblikuju ne samo stvarnost, nego i opredijeljenost birača za određenu opciju, u radu ćemo se baviti analizom novinskih izvještaja koji imaju informativnu i kritičku funkciju, a fokusirani su na trenutne događaje. Analizirani su tekstovi tri britanska dnevna lista – *Guardian*, *Independent* i *Times*, koji pripadaju različitim političkim usmjerenjima - ljevici, centru i desnici.

Cilj istraživanja jeste da se sa stanovišta analize diskursa pristupi analizi izvještavanja o Bregzitu u pisanim medijima, pri čemu će se jezički elementi dovesti u vezu sa političkom orijentacijom svakog lista. Dakle, bavićemo se analizom diskursa novinskih članaka koja, prema van Dajku, podrazumijeva analizu makro i mikro strukture teksta, a na koju će se nadovezati Ferklafova kritička analiza diskursa, što će se dalje koristiti prilikom tumačenja okolnosti koje imaju uticaj na stvaranje novinskog teksta.

Kao što je poznato, mediji predstavljaju sastavni dio našeg života i imaju značajnu ulogu u prenošenju informacija, pa se tako diskurs pisanih medija našao u središtu istraživanja kao pokazatelj i uzrok stalnih društvenih i kulturnih promjena. Velika Britanija je bila podijeljena po pitanju Bregzita, što je uslovalo i podijeljenost u štampi. Budući da britanski štampani mediji imaju ključnu ulogu u političkom životu, fokusiraćemo se i na to u kojoj mjeri politička orijentacija utiče na oblikovanje javnog mnjenja. Ovdje je važno posmatrati uticaj sociolingvističkog i psiholingvističkog stanovišta, posebno uzimajući u obzir analize i ankete koje su sprovedene s ciljem da se otkrije koja su pitanja najviše interesovala čitaoce, kako bi mogli izvještavati u skladu s tim.

Cilj istraživanja je, dakle, i uočavanje pravila koja utiču na oblikovanje diskursa pisanih medija, kao i kako upotreba određenih jezičkih elemenata može uticati na pridobijanje povjerenja javnosti i proces donošenja odluka po pitanju referenduma. S obzirom na to da istraživanje pokriva period od četiri godine, moći ćemo da sagledamo da li se i u kojoj mjeri promijenio način izvještavanja novinskih listova od početka kampanje.

II PREGLED DOSADAŠNJIH ISTRAŽIVANJA IZ NAVEDENE OBLASTI

Pregled dosadašnjih istraživanja

(pozvati se na najmanje 10 primarnih referenci na kojima se istraživanje bazira, od toga minimum 5 iz posljednjih 10 godina ≤ 6000 karaktera)

Pregled dosadašnjih istraživanja je narativan. Prikazati stanje u oblasti nauke u vezi sa predmetom istraživanja.

Analiza diskursa predstavlja interdisciplinarnu oblast koja je svojstvena brojnim akademskim disciplinama – retorici, antropologiji, sociologiji, studijama kulture i medija, psihologiji, pedagogiji i sličnim naukama. Svi ovi pristupi bave se proučavanjem jezika i njegovih uticaja na svijet oko nas. Dakle, ovo područje istraživanja se ne bavi samo jezikom, već i društvenim aspektima koji oblikuju i uslovljavaju jezik i diskurs.

Brojne definicije, pristupi i shvatanja kada je u pitanju analiza diskursa, upućuju na porast popularnosti ove discipline. Odsustvo jedinstvene teorije i zastupljenost teorijske i metodološke raznovrsnosti su ono što odvaja ovu disciplinu od drugih. Lakić (2011) ističe da iako mnogi vezuju analizu diskursa za opis i analizu govorne interakcije, to je samo jedan aspekt kojim se ona bavi. Pored govornog, analiza diskursa bavi se i pisanim diskursom koji čini neizbježni dio našeg svakodnevnog života.

Stabs (Stubbs, 1983) je definisao analizu diskursa kao oblast koja se bavi upotrebom jezika iznad nivoa rečenice, korelacijom između jezika i društva i interaktivnim osobinama svakodnevnog komunikacije. Prema Van Dajku (Van Dijk, 1988) analiza diskursa se bavi različitim kontekstima diskursa, tj. kognitivnim procesima proizvodnje i recepcije, ali i sociokulturnim dimenzijama jezika i komunikacije. Ona može omogućiti nove pristupe kada je u pitanju proizvodnja i upotreba novinskih izvještaja, što je od velikog značaja za proučavanje masovne komunikacije, i što može doprinijeti eksplicitnijoj analizi medijskih poruka.

Jedan od pristupa analizi diskursa predstavlja i kritička analiza diskursa sa svojom raznovrsnom metodologijom. Istakla su se tri metodološka pristupa analizi: socijalna teorija diskursa (Fairclough, 1995), sociokognitivistički pristup (van Dijk, 2001) i socioistorijski pristup (Wodak, 2002). Wodak i Buš (Wodak, Busch, 2004) navode da je kritička analiza diskursa postojala još u retorici, tekst lingvistici, antropologiji, filozofiji, socio-psihologiji, književnosti, sociolingvistici, kao i u primijenjenoj lingvistici i pragmatici i da se ne bavi istraživanjem lingvističkih jedinica samih po sebi, već složenim društvenim fenomenima koji zahtijevaju multidisciplinarni pristup. Jedinstvo jezika i društvenih pitanja ukazuje na činjenicu da je jezik neraskidiv od društvene moći.

II PREGLED DOSADAŠNJIH ISTRAŽIVANJA IZ NAVEDENE OBLASTI

Pregled dosadašnjih istraživanja (*nastavak*)

U ovom radu ćemo se baviti analizom diskursa pisanih medija, što pored osvrta na teorijski dio analize diskursa, zahtijeva i osvrt na medije. Mediji svjedoče o stalnim društvenim i kulturnim promjenama. Vodak i Buš (Wodak, Busch, 2004) upoređuju medijske tekstove sa dijalozima jer njihovo tumačenje zavisi od čitalaca.

Kada je u pitanju Bregzit, urađeno je više istraživanja, koja su fokusirana na lingvistička, ekonomska i socio-politička pitanja. Istraživanje pod nazivom „Analiza EU referenduma 2016. godine: mediji, glasači i kampanja“, čiji su urednici Džekson, Torsen i Ring (Jackson, Thorsen, Wring, 2016), fokusira se na retoriku političke kampanje, njenu demokratičnost i strategije koje su se sprovodile. Uprkos anketama koje su upućivale na mogućnost napuštanja Evropske unije, rezultati su, ipak, bili neočekivani za veliki broj eksperata, a cilj ove publikacije je da doprinese razumijevanju referenduma. Ovdje je posebno istaknut značaj odnosa između medija, građana i političara.

Muri i Remsi (Moore, Ramsay, 2017) se u svom radu bave načinima na koje su državni mediji izvještavali o najvažnijoj odluci koju je biračko tijelo Velike Britanije donijelo u 21. vijeku. Podjele, neprijateljski stav i strah bili su prouzrokovani retorikom kampanje i dodatno ohrabreni usljed pristrasnosti medija. Levi, Aslan i Bironco (Levy, Aslan, Bironzo 2016) fokusirani su na uticaj političke orijentacije medija na izvještavanje o referendumu. Bakldi (Buckledee, 2018) u svojoj knjizi ističe da su jezičke strategije korišćene od strane pristalica Bregzita učinile njihovu kampanju uvjerljivijom u odnosu na jezik koji su koristile pristalice ostanka u Evropskoj uniji. Lemond i Rid (Lamond, Reid, 2017) su se u svom istraživanju osvrnuli na značaj povezivanja političkih i socio-ekonomskih ideologija određenog društva i medija.

Kada se radi o odlasku Velike Britanije iz Evropske unije, primjećujemo da je broj istraživanja, posebno lingvističkih, još uvijek mali i da se ta istraživanja tek mogu očekivati.

III HIPOTEZA/ISTRAŽIVAČKO PITANJE

Hipoteza/e istraživanja i/ili istraživačko/a pitanje/a sa obrazloženjem

(≤ 2400 karaktera)

Jasno definisati hipotezu/e i/ili istraživačka pitanja. Hipoteza treba da sadrži ključne riječi iz naslova, odnosno predmeta istraživanja.

Kroz istraživanje ćemo pokušati da utvrdimo da li je izvještavanje pisanih medija u Velikoj Britaniji uticalo na rezultate referenduma i da li se tokom četiri godine njihov način izvještavanja mijenjao.

Prva hipoteza je da su politička orijentacija medija i tržište dnevnih listova uticali na njihovo izvještavanje. Ovu hipotezu ispitaćemo detaljnom lingvističkom analizom i kritičkom analizom diskursa.

Druga hipoteza je da je politička orijentacija uticala na odabir tema i posebno na jezička sredstva koja su korišćena prilikom izvještavanja.

Neophodno je istaći razliku u interpretaciji britanskog izlaska iz Evropske unije između tabloida i ozbiljne štampe. U ovom radu, bavićemo se ozbiljnom štampom (*quality newspapers*) koja izvještava na kvalitetniji i pouzdaniji način, bez populističkih i tabloidnih elemenata i spekulacija koji karakterišu tabloide, a koja je prilikom izvještavanja više bila naklonjena ostanku u Evropskoj uniji. Analizirani su tekstovi tri britanska dnevna lista - *Guardian*, *Independent* i *Times*, koji pripadaju različitim političkim usmjerenjima – ljevici, centru i desnici. *Guardian* i *Independent* su se kao što je očekivano priklonili eurofilnim laburistima. S druge strane, list *Times* je desno orijentisan, ali se tokom kampanje izjasnio da je za ostanak Velike Britanije u Evropskoj uniji. To može biti uslovljeno podjelom u konzervativnoj partiji, koja je zvanično ostala neutralna tokom kampanje, iako je Kameron, premijer i vođa konzervativaca, bio glavni zagovornik ostanka i vodeća ličnost kampanje Remain. Iako je *Times* u predizbornoj kampanji zauzeo stav u kojem ističe naklonost ostanku u Evropskoj uniji, taj list je, ipak, objavio više članaka koji su se suprotstavljali njegovoj poziciji.

IV METODE

Naučne metode koje će biti primijenjene u istraživanju (≤ 3000 karaktera)

Detaljno navesti i obrazložiti koje će se metode koristiti kako bi se testirale hipoteze i/ili istraživačka pitanja.

Istraživanje se zasniva na metodama kritičke analize diskursa na osnovu koje će biti analizirano izvještavanje tri britanska dnevna lista. Kritička analiza diskursa se ne bavi isključivo istraživanjem lingvističkih jedinica samih po sebi, već složenim društvenim fenomenima koji, uz lingvistički zahtijevaju i multidisciplinarni pristup. Pored trodimenzionalnog modela analize diskursa, Ferklaf (Fairclough, 1996) pravi razliku između *lingvističke analize teksta* i *intertekstualne analize teksta*, pri čemu intertekstualna analiza pruža osvrt na društvena i kulturna događanja, čime omogućava efikasnije posredovanje između jezika i društvenog konteksta. Još jedan okvir za analizu koji predlaže Van Dijk (van Dijk, 1988) obuhvata nivoe makrostrukture i mikrostrukture. Makrostruktura se odnosi na tematsku i organizacionu strukturu teksta, a mikrostruktura na lingvističke aspekte (sintaksu, semantiku, leksiku itd.). Koristićemo ova dva pristupa kao najpogodniji okvir za analizu novinskih članaka.

Prilikom prikupljanja građe za analizu, opredijelili smo se za nacionalne i dnevne novine. Veoma važan kriterijum predstavlja i vrsta novina, pa smo tom prilikom odabrali „ozbiljne” ili kvalitetne novine (*quality newspapers*). Bilo je važno da listovi imaju različito političko usmjerenje, pa su se izdvojila tri britanska dnevna lista – *Guardian*, *Independent* i *Times*, koji pripadaju – ljevici, centru i desnici. Analiza diskursa sprovedena je na uzorku novinskih članaka koji su objavljeni na zvaničnim internet stranicama pomenutih novinskih listova, što omogućava pristup velikom broju članaka, a mi smo se odlučili da taj broj svedemo na 60, pri čemu će iz svakog lista biti analizirano po 20 članaka.

Prilikom prikupljanja novinskih članaka vodiće se računa o tome da to budu novinski izvještaji (*hard news*), a ne komentari (*editorials/opinions*). Novinski izvještaji imaju informativnu i kritičku funkciju, za razliku od komentara koji često sadrže lično stanovište autora.

Svakom novinskom listu posvetićemo jedno poglavlje, koje se dalje dijeli na četiri teme: (1) referendum 2016. godine, (2) raspuštanje parlamenta, (3) prijevremeni izbori u decembru 2019. i (4) napuštanje Evropske unije 31. januara 2020. godine. Analizi ćemo pristupiti tako što ćemo prvo definisati funkcionalne cjeline na makro nivou (makrostrukture) a zatim njihove eksponente na mikro nivou. Tako dobijene lingvističke indikatore povezaćemo sa

	društvenim, političkim i ideološkim kontekstom, koristeći principe kritičke analize diskursa.
V OČEKIVANI REZULTATI ISTRAŽIVANJA I NAUČNI DOPRINOS	
<p>Očekivani rezultati istraživanja, primjena i naučni doprinos (≤ 3000 karaktera)</p> <p><i>Koncizno navesti važnije očekivane rezultate. Ukazati na eventualnu praktičnu primjenu rezultata istraživanja. Sažeto navesti očekivani doprinos rada u odnosu na postojeća istraživanja.</i></p>	<p>Izučavanje jezika medija ima veliki uticaj na jezik, stavove i mišljenja društva, a predstavlja i pristupačan izvor podataka prilikom istraživanja o jeziku. Od istraživanja očekujemo da nam pruži odgovore na pitanje u kojoj mjeri je politička orijentacija medija uticala na izvještavanje listova <i>Guardian</i>, <i>Independent</i> i <i>Times</i> tokom predizborne kampanje 2016. godine, i koliko se ono promijenilo do trenutka kada je Velika Britanija napustila Evropsku uniju u januaru 2020. godine. Rezultati istraživanja bi trebalo da doprinesu boljem shvatanju povezanosti između jezika i sociopolitičkih trendova. Listovi koji će ovom prilikom biti analizirani bili su naklonjeni ostanku u Evropskoj uniji. Oni su, dakle, zauzeli pro-evropski stav, koji je imao manje pristalica na referendumu u odnosu na pristalice euroskepticizma, pa ćemo prilikom ovog istraživanja moći da procijenimo koliko je njihovo izvještavanje bilo efikasno. Zbog specifičnosti situacije i dovođenja u pitanje članstva jedne od tri najvažnije članice Evropske unije, smatramo da postoji dosta prostora za dalje analize, što može doprinijeti potpunijem sagledavanju svih okolnosti vezanih za referendum. Kada je u pitanju širi plan, nadamo se da će ovaj rad dati doprinos na polju analize diskursa pisanih medija i kritičke analize diskursa.</p>

VI DISKUSIJA I ZAKLJUČAK

Ograničenja i dalji pravci u istraživanju

(≤ 1800 karaktera)

Diskusija o mogućim prijedlozima za buduća istraživanja u ovoj oblasti i njihovoj opravdanosti (putem rezultata istraživanja ili literature). Identifikovati i opisati potencijalna ograničenja istraživanja. Rezultate i doprinose istraživanja je potrebno razmotriti u svjetlu ograničenja – npr. teorijski i konceptualni problemi, problemi metodoloških ograničenja, nemogućnost odgovora na istraživačka pitanja i tome slično.

Kada su u pitanju ograničenja u pogledu korpusa, ona gotovo da ne postoje jer svaki od listova objavljuje članke na svom zvaničnom internet sajtu, pa tako imamo uvid u njihov način izvještavanja. Ne očekuju se veća ograničenja ni na istraživačkom planu, posebno uzimajući u obzir da je metodologija konceptualno utvrđena.

Ono što bi za buduća istraživanja moglo biti zanimljivo jeste uloga tabloida prilikom izvještavanja o Bregzitu. Kao što je već pomenuto, postoji razlika u interpretaciji britanskog izlaska iz Evropske unije između tabloida i ozbiljne štampe, pri čemu je u popularnoj štampi bio istaknut neprijateljski stav prema pristalicama ostanka u EU. Pored toga, smatra se da su tabloidi pružali pogrešne informacije čitaocima kako bi ih ubijedili da glasaju u skladu sa njihovom političkom orijentacijom. U skladu s tim, dalje istraživanje bi se moglo fokusirati i na fenomen "lažne vijesti" koji je u posljednje vrijeme aktuelan.

VII STRUKTURA RADA

Struktura rada po poglavljima:

Voditi računa da naslovi poglavlja budu problemski formulisani. Dati opis sadržaja rada po poglavljima.

Uvod

U ovom poglavlju navodimo osnovne postavke analize diskursa, pri čemu se ona predstavlja kao interdisciplinarna oblast koja se ne bavi samo jezikom, već i društvenim, ideološkim, političkim i kulturnim indikatorima. Zatim, ukazaćemo na značaj istraživanja, predstaviti naučne metode koje će biti primijenjene u istraživanju, a to su analiza diskursa (posebno Van Dajkova metodologija analize koja uključuje analizu mikrostrukture i makrostrukture), kao i kritička analiza diskursa. Nakon toga, predstaviti ćemo hipoteze i formulisati predmet i cilj istraživanja, kao i proces prikupljanja članaka koji sačinjavaju korpus.

Analiza diskursa

U ovom dijelu pružamo osvrt na dosadašnja istraživanja iz oblasti analize diskursa, definišemo pojam diskursa, nakon čega se posebno fokusiramo na pisani diskurs, njegovu organizaciju, neke modele analize diskursa i kritičku analizu diskursa.

Diskurs pisanih medija

U ovom poglavlju bavimo se diskursom pisanih medija koji predstavlja posebnu vrstu jezičke upotrebe i sociokulturne prakse, a samim tim i posebnu vrstu diskursa. Ovdje se, takođe, govori o dnevnim novinama, novinskim člancima, koji su predmet našeg istraživanja, o novinskom tekstu i kontekstu, nivoima analize, posebno sa stanovišta makrostrukture i mikrostrukture. Pored toga, usredsređićemo se na organizacionu shemu novinskih članaka, u okviru koje će biti prikazani modeli Van Dajka (Van Dijk), Alana Bela (Allan Bell) i Igora Lakića.

Uloga britanskih medija u političkom životu Velike Britanije

Ovaj dio fokusira se na ulogu britanskih medija u političkom životu Velike Britanije, sa posebnim osvrtom na njihovu objektivnost prilikom izvještavanja. Nakon toga slijedi dio o štampanim medijima, u okviru kojeg će biti obrađeni novinski listovi – *Guardian*, *Independent* i *Times*, kao i njihova politička orijentacija, tj. opredijeljenost za ostanak u ili izlazak iz Evropske unije.

Izveštavanje britanskih štampanih medija o izlasku Velike Britanije iz Evropske unije

Nakon osvrta na političku situaciju u Velikoj Britaniji, u ovom poglavlju se bavimo lingvističkom i intertekstualnom analizom izvještavanja tri pomenuta britanska

novinska lista. Ovaj dio predstavlja ključni dio rada jer detaljno predstavlja rezultate analize odabranog korpusa. Svakom novinskom listu posvetićemo jedno poglavlje, koje će biti podijeljeno na četiri teme: (1) referendum 2016. godine, (2) raspuštanje parlamenta, (3) prijevremeni izbori u decembru 2019. i (4) napuštanje Evropske unije 31. januara 2020. godine. Nakon kratkog osvrta na političku orijentaciju svakog lista, analiziramo tekstove iz ugla makrostrukture i mikrostrukture. Zatim će uslijediti analiza pojedinih članaka, koja prikazuje njihov intertekstualni aspekt.

Zaključak

U ovom dijelu će biti objašnjeni rezultati istraživanja koji bi trebalo da prikažu uticaj političke orijentacije na izvještavanje analiziranih novinskih listova.

Literatura – biće navedena relevantna literatura iz oblasti analize diskursa, kritičke analize diskursa i medija.

VIII LITERATURA

Literaturu citirati u APA, MLA, Harvard, Čikago, Vankuver ili nekom drugom stilu, primjenjivijem za određenu oblast nauke, pritom voditi računa da navođenje literature bude dosljedno. Sve navedene reference moraju biti citirane u tekstu prijave.

- Bednarek, M. (2006) *Evaluation in Media Discourse*, New York: Continuum.
- Bell, A. (1994) *The Language of News Media*, Oxford: Blackwell.
- Buckledee, S. (2018) *The Language of Brexit*, London: Bloomsbury.
- Bugarški, R. (2003) *Uvod u opštu lingvistiku*, Beograd: Čigoja štampa, XX vek.
- Cole P. and Harcup T. (2010) *Newspaper Journalism*, London: SAGE Publications.
- Cotter, C. (2001) "Discourse and media", in Tannen, D., Schiffrin D. and Hamilton H. (Eds.) *Handbook of Discourse Analysis*, Oxford: Blackwell, pp. 416-437.
- Dahlgren, P. and Sparks, C. (2005) *Communication and Citizenship*, London: Routledge.
- Fairclough, N. (1995a) *Media Discourse*, London: Edward Arnold.
- Fairclough, N. (1995b) *Critical Discourse Analysis the Critical Study of Language*, New York: Longman.
- Fairclough, N. (1996) "Critical Analysis of Media Discourse", in Marris, P. and Thorntam, S. (Eds.) *Media Studies: A Reader*, Edinburgh: Edinburgh University Press, pp. 308-325.
- Halliday, M.A.K. and Hasan, R. (1976) *Cohesion in English*, London: Longman.
- Hoey, M. (1983) *On the Surface of Discourse*, London: George Allen and Unwin.
- Jackson, D., Thorsen, E. and Wring D. (Eds.) (2016) *EU Referendum Analysis 2016: Media, Voters and the Campaign: Early reflections from leading UK academics*. Poole: The Centre for the Study of Journalism, Culture and Community, Bournemouth University.
- Lakić, I. (2011) *Diskurs, mediji, rat*, Podgorica: Univerzitet Crne Gore, Institut za strane jezike.
- Lakić, I. (2018) "Portraying refugees in British print media: the case of NATO airstrikes on Yugoslavia", *Círculo de Lingüística Aplicada a la Comunicación*, Vol. 75, pp. 191-204, available: <https://revistas.ucm.es/index.php/CLAC/article/view/61356/4564456548001> (last accessed 15 August 2020).
- Lakić, I. (2019) "Constructing realities on war in print media discourse", *Revue roumaine de linguistique*, LXIV, 1, p. 99-111, available: https://www.academia.edu/40431455/CONSTRUCTING_REALITIES_ON_WAR_IN_PRINT_MEDIA_DISCOURSE (last accessed 15 August 2020).
- Lamond, I. R. and Reid, C. (2017) *The 2015 UK General Election and the 2016 EU Referendum*, London: Palgrave Macmillan.
- Levy, D.A.L., Aslan B. and Bironzo D. (2016) *UK Press Coverage of the EU Referendum*, Oxford: Reuters Institute for the Study of Journalism.

- McCarthy, M. (1991) *Discourse Analysis for Language Teachers*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Moore M. and Ramsay G. (2017) *UK Media Coverage of the 2016 EU Referendum campaign*, London: King's College London.
- Negrine, R. (1994) *Politics and the Mass Media in Britain*, London: Routledge.
- Perović, S. (2014) *Analiza diskursa teorije i metode*, Podgorica: Institut za strane jezike.
- Perović, S. (2012) *Mi o jeziku jezik o nama*, Podgorica: Društvo za primijenjenu lingvistiku Crne Gore.
- Polovina, V. (1999) *Semantika i tekstlingvistika*, Beograd: Čigoja štampa, XX vek.
- Reah, D. (1998) *The Language of Newspapers*, London: Routledge.
- Stubbs, M. (1983) *Discourse Analysis*, Oxford: Basil Blackwell.
- Swales, J. (1990) *Genre Analysis – English in Academic and Research Settings*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Van Dijk, T.A. (1980) *Text and Context*, London: Longman.
- Van Dijk, T.A. (1988a) *News Analysis*, Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Van Dijk, T.A. (1988b) *News as Discourse*, Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Van Dijk, T.A. (1993) "Principles of Critical Discourse Analysis", in Van Dijk, T.A. (Ed.) *Discourse and Society 4*, London: SAGE Publications, pp. 249- 283.
- Van Dijk, T. A. (2001) "Critical Discourse analysis", in Tannen D., Schiffrin D. and Hamilton H. (Eds.) *Handbook of Discourse Analysis*, Oxford: Blackwell, pp. 352-371.
- Wodak, R. and Fairclough, N. (1997) "Critical Discourse Analysis", in Van Dijk, T.A. (Ed.) *Discourse as Social Interaction*, London: SAGE Publications, pp. 258 – 284.
- Wodak, R. and Busch, B. (2004) "Approaches to Media Texts", in Downing, J.H. (Ed.) *The Handbook of Media Studies*, London: SAGE Publications, pp. 105 – 123.

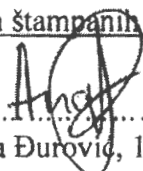
Izvori sa interneta:

- Guardian*, available: <https://www.theguardian.com/uk> (last accessed 25 September 2020).
- Independent*, available: <https://www.independent.co.uk/> (last accessed 25 September 2020).
- Times*, available: <https://www.thetimes.co.uk/> (last accessed 25 September 2020).

PRIJEDLOG ZA MENTORA:

U skladu sa članom 23 Pravila studiranja na poslijediplomskim studijama, predlažem prof. dr Igora Lakića za mentora pri izradi magistarskog rada pod nazivom Analiza diskursa britanskih štampanih medija o izlasku Velike Britanije iz Evropske unije.

Potpis studenta:

.....
Ana Đurović, 1/11

SAGLASNOST MENTORA ZA PRIHVATANJE MENTORSTVA:

Potpis mentora:

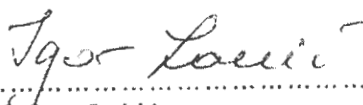

.....
Prof. dr Igor Lakić

Potpis komentora:

.....

**SAGLASNOST PREDMETNOG NASTAVNIKA NA
OBRAZLOŽENJE TEME:**

Potpis predmetnog
nastavnika:

.....
Prof. dr Igor Lakić

NAPOMENE:

- Definirati termine – objašnjenje svih termina koji su upotrijebljeni u prijavi teme magistarskog rada, a koji nisu uobičajeni, po mogućnosti pronaći i sličnu interpretaciju koja bi bila razumljivija;
- Koristiti opciju *italic* za naslove slika, tabela, crteža i grafikona; kao i za sve strane riječi i izraze;
- Navesti reference za sve ideje, koncepte, djelove teksta i podatke koji nijesu lični i nijesu nastali kao rezultat istraživanja. Neadekvatno navođenje referenci može izazvati sumnju da je rad plagijat;
- Strogo voditi računa o pravopisu i gramatici;
- Naziv rada (radni), hipoteze i ciljevi istraživanja moraju biti usklađeni.

Napominjemo da se nepotpuna dokumentacija neće razmatrati – dostavljene prijave tema magistarskih radova moraju sadržati sve navedene elemente. Nadležni na fakultetskoj jedinici, kao i studenti, u obavezi su da se pridržavaju dostavljene forme za izradu prijave teme magistarskog rada.